

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Факультет педагогіки та психології
Кафедра психології та соціальних наук

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор

31 серпня 2022 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
УПРАВЛІННЯ ОСВІТНІМ ПРОЦЕСОМ

Ступінь магістра

Рівень вищої освіти – другий (освітньо-професійний)

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

спеціальність: 073 Менеджмент

освітньо-професійна програма: Менеджмент

2022 – 2023 навчальний рік

Програма навчальної дисципліни «Управління освітнім процесом» для студентів ОКР магістр за напрямом підготовки 053 Психологія

Розробник: Литвиненко І.С., доцент кафедри психології та соціальних наук, кандидат психологічних наук, доцент (Литвиненко І.С.)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки, психології та інклюзивної освіти

Протокол № 13 від « 27» серпня 2022 р.

Завідувач кафедри педагогіки, психології та інклюзивної освіти

(в.о.Султанова Н.В.)

Програма затверджена на засіданні навчально-методичної комісії факультету педагогічної та соціальної освіти

(протокол № 1 від «26» серпня 2021 р.)

Голова навчально-методичної комісії _____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 1,5	Галузь знань 0401 Природничі науки	за вибором	
	Напрямок підготовки 7.04010201 Біологія*		
Модулів – 1	Спеціальність: Біологія*	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		5-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 45		9-й	-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1 самостійної роботи студента –1	Освітньо-кваліфікаційний рівень: спеціаліст	12 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		12 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		21 год.	год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	
Вид контролю:			
	залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 53% / 47%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – формування знань, навичок і вмінь, розвиток здібностей, що дають змогу здійснювати управлінську, організаційну, методичну, інноваційну діяльність, керуючи організаціями з урахуванням розвитку та ефективного використання їх кадрового потенціалу.

Завдання : . *Сприяти розумінню:*

* сутності та соціальної значущості психології управління персоналом у сучасних умовах;

* психології особистості працівника та керівника у процесі здійснення управління;

2. Розвивати здібності:

* до саморозвитку власних фахових якостей, їх відповідності службовому становищу в ієрархії управління;

* до формування ефективної управлінської команди, яка професійно використовує людський потенціал у досягненні цілей організації.

3. Засвоїти:

* методологічні основи психології управління персоналом, а також оволодіти навичками використання соціальних і психологічних технологій управління.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: предмет, завдання і зміст дисципліни;

* теоретико-методологічні основи психології управління;

* основні терміни і поняття дисципліни;

* історію і сучасний стан розвитку психології управління;

* психологію особистості в управлінні;

* психологію управління рекламною діяльністю організації;

* особистість працівника, її структуру і прояви;

* психологічні аспекти керівництва і лідерства;

* психологію управління людськими ресурсами;

* основи теорії організації і управління, планування і прогнозування кадрової роботи в організації, фахової орієнтації якісного аналізу складу кадрів, організації і соціальної адаптації працівників, науково-обґрунтованого добору і розстановки кадрів;

* головні форми і джерела комплектування штатів, оплати праці, матеріального і морального заохочування, шляху їх удосконалювання;

* принципи кадрової політики, форми і методи планування й організації роботи з кадрами;

* психологію конфліктів в управлінні;

* соціально-психологічну специфіку ділового спілкування в управлінській діяльності;

* психологія ведення ділових переговорів;

* форми організації та планування робочого часу в управлінні;

* правові аспекти управління персоналом.

вміти: * аналізувати вияви психичних особливостей особистості в управлінні;
 * визначати психологічні особливості планування діяльності в організації;
 * формувати та аналізувати кадрову політику;
 * управляти соціальним розвитком трудового колективу;
 * застосовувати сучасні методи планування потреб у персоналі;
 * організувати набір та відбір персоналу в конкретних умовах;
 * використовувати сучасні методи добору, відбору кадрів;
 * володіти інструментарієм стимулювання працівників, що передбачає необхідність урахування внутрішнього потенціалу працівника;
 * здійснювати контроль виконання та професійно використовувати методи стимулюючої оцінки цього виконання у процесі управління;
 * інформаційно та документально забезпечувати управління персоналом;
 * забезпечувати методи оцінки персоналу;
 * планувати й організувати власну діяльність, сполучати в ній головні принципи управління, застосовуючи залежно від ситуації, найбільш доцільні й ефективні стилі і методи роботи.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні засади психології управління.

Тема 1. Психологія особистості в управлінні.

Тема 2. Психологія організації в управлінні.

Тема 3. Особистість керівника. Психологічні аспекти керівництва і лідерства.

Змістовий модуль 2. Психологія управління людськими ресурсами.

Тема 1. Психологія конфліктів в управлінні.

Тема 2. Психологія ділового спілкування в управлінні.

Тема 3. Психологія управління рекламною діяльністю організації.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Загальні засади психології управління												
Тема 1. Психологія особистості в управлінні	6	2	2			2						

Тема 2. Психологія організації в управлінні	6	2	2			2						
Тема 3. Особистість керівника. Психологічні аспекти керівництва і лідерства	8	2	2			4						
Разом за змістовим модулем 1	20	6	6			8						
Змістовий модуль 2. Психологія управління людськими ресурсами												
Тема 1. Психологія конфліктів в управлінні	7	2	2			3						
Тема 2. Психологія ділового спілкування в управлінні	10	2	2			6						
Тема 3. Психологія управління рекламною діяльністю організації	8	2	2			4						
Разом за змістовим модулем 2	25	6	6			13						
Усього годин	45	12	12			21						

5. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Психологія особистості в управлінні	2
2	Психологія організації в управлінні	2
3	Особистість керівника. Психологічні аспекти керівництва і лідерства	2
4	Психологія конфліктів в управлінні	2
5	Психологія ділового спілкування в управлінні	2
6	Психологія управління рекламною діяльністю організації	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історія і сучасний стан розвитку психології управління	2
2	Психологія управління людськими ресурсами	2
3	Психологія ділових переговорів	4
4	Тайм-менеджмент у психології управління	3
5	Правові аспекти психології управління персоналом	6
6	Психологічні складові іміджу організації та персоналу	4
	Разом	21

7. Індивідуальні завдання

1. Конфлікти в колективі: за і проти.
2. Лідерство та його значення в системі управління персоналом.
3. Темперамент і професія.
4. Мистецтво критики в психології управління.
5. Управління плинністю кадрів та трудовою дисципліною.
6. Документація та діловодство в системі психології управління.
7. Психологічний зміст функцій управління.
8. Досвід вирішення конфліктів за кордоном.
9. Стилi керівництва.
10. Предмет, об'єкт і завдання психології управління.
11. Структура, функції та основні категорії психології управління.
12. Методологія і методи психології управління.
13. Основні джерела та передумови виникнення ПУ як самостійної галузі знання.
14. Становлення і розвиток зарубіжної ПУ.
15. Становлення і розвиток вітчизняної психології управління.
16. Перспективи розвитку психології управління.
17. Теорії особистості та їх використання в управлінській практиці.
18. Особливості поведінки особистості у групі.
19. Активність особистості як форма вияву її індивідуальності, творчості та професіоналізму.
20. Сутність, роль і місце організації в управлінні. Соціально-психологічна характеристика організації.
21. Психологічна характеристика групи як структурного елементу організації.
22. Співвідношення „індивідуального” і „групового” в управлінні організаціями.
23. Психологічні особливості спільної діяльності в організації.

24. Психологія відповідальності в організації.
25. Особливості задач управління.
26. Стратегії і тактики вирішення задач управління.
27. Мотивація прийняття управлінських рішень.
28. Види управлінських рішень.
29. Структура особистості працівника. Психологічна ієрархія її складових.
30. Психологічні особливості жінки-робітниці.
31. Керівник (лідер) як об'єкт психологічного дослідження. Управлінські ролі керівника.
32. Мотиваційна сфера особистості керівника.
33. Психологічні особливості стилів керівництва та психологічні типи керівників.
34. Якості і риси керівника. Проблема статі в управлінні.
35. Регресивний розвиток керівника та управлінська деформація.
36. Поняття і значення трудового колективу в управлінні персоналом.
37. Структура та стадії розвитку колективу.
38. Соціально-психологічний клімат та фактори його регулювання.
39. Цілі і завдання психології управління людськими ресурсами, психологія їх планування.
40. Психологічні особливості добору кадрів.
41. Психологічні особливості освіти, навчання та формування управлінських кадрів.
42. Психологічне консультування персоналу організації та психологічна служба в організації.
43. Сутність і види конфліктів в організації.
44. Основні джерела і причини виникнення конфліктів в управлінні.
45. Форми і типи поведінки людини в конфліктній ситуації.
46. Принципи і методи подолання конфліктів в управлінні.
47. Формування прийняттого соціально-психологічного клімату в організації.
48. Соціально-психологічна специфіка ділового спілкування в управлінській діяльності.
49. Сутність і особливості ділового (управлінського) спілкування.
50. Ділове спілкування як засіб управлінського впливу.
51. Призначення, функції і види переговорів.
52. Стадії ведення переговорів.
53. Методи, психологічні механізми і тактичні прийоми підготовки і ведення переговорів.
54. Мотиви звернення до реклами та моделювання процесів рекламної діяльності.
55. Психологія рекламної діяльності організації.
56. Сутність і елементи іміджу. Ефективне управління іміджем.

8. Методи навчання

- лекції;
- практичні заняття;
- індивідуальні завдання;
- самостійна робота;
- інтерактивні методи навчання (ділові ігри, тренінг, моделювання ситуацій).

9. Методи контролю

- поточний контроль;
- підсумковий контроль;
- МКР;
- ректорські контрольні роботи;
- залік.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота							Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	МКР	150
15	15	20	20	30	20	30	

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	відмінно	зараховано
80 - 89	добре	
65 - 79		
55 - 64		
50 - 54	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35 - 49	незадовільно з можливістю повторного складання	
1 - 34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Психологія управління: навчальний посібник.
2. Опорні конспекти лекцій.
3. Зміст лекційного курсу.

4. Методичні рекомендації до практичних занять.
5. Методичні рекомендації до самостійної роботи.
6. Поточний тестовий контроль.
7. Зразки модульних контрольних робіт.

12. Рекомендована література

Базова

1. Беззубко Л.В. та ін. Управління трудовими конфліктами: Навч. посіб. / Л.В. Беззубко, А.Г.Зюнькін, А.В.Калина. – К.: МАУП, 2004. – 256 с.
2. Васильченко Ю.Л. Механизмы времени. Тайм-менеджмент: теория, практикум. – К., 2001.
3. Жариков Е.С. Психология управления. Книга для руководителя и менеджера по персоналу. – М., 512 с.
4. Курс практической психологии или как научиться работать и добиваться успеха: Учеб. Пос. Для высшего управленческого персонала/ Автор-сост. Р.Р.Кашанов. – Ижевск: Изд-во Удм. Ун-та, 1996. – 448 с.
5. Мельник Л. П. Психологія управління: Курс лекцій. - 2-ге вид., стереотип. - К.: МАУП, 2002. - 176 с.
6. Обран-Лембрик Л.Е. Основи психології управління: Монографія. –Івано-Франківськ.: „Плай”, 2002. – 426 с.
7. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія управління: Посібник. – К.: Академвидав, 2003. – 568 с.
8. Психология управления персоналом. Пособие для специалистов работающих с персоналом / Под.ред. А.В. Батаршева, А.С. Лукьянова, , М.: Из-во Института Психотерапии, 2005. – 616 с.
9. Розанова В.А. Психология управленческой деятельности. – М.: Издательство „Экзамен”, 2003. – 192 с.
10. Руссу В.М., Пеструхов М.О., Жила К.Д., Ангелов Г.Д., Тенюх К.М. В пошуках ефективного керування /Під заг.ред.проф. Г.В. Ангелова. – Одеса.: Аспект, 2002.-292 с.
11. Слинков В.Н. Управление персоналом (практические рекомендации). – 2-е изд. – К.: Алерта; КНТ, 2006.-240 с.
- 12.Хейз Ники. Успех – один на всех: Основные аспекты эффективного руководства командой/ пер. с англ. – Днепропетровск: Баменс Бизнес Букс, 2005 – 240 с.
13. Хміль Ф.І. Управління персоналом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Академвидав, 2006. – 488 с.
14. Ходаківський Є.І., Богоявленська Ю.В., Грабар Т.П. Психологія управління. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 608с.

Допоміжна

1. 1. Воронкова А.Э., Осыка А.П., Титова Т.И. Менеджмент. Практикум/ Учеб. пособ. – Луганск: Из-во ВУГУ, 1999. – 164 с.
2. Кашапов Р.Р. Курс практической психологии. Для высшего управленческого персонала: Учеб.пособ. – Ижевск: Из-во Удм. ун-та, 1995. – 704 с.
3. Кук М. Эффективный тайм-менеджмент. – М., 2003
4. Поляков В.А. Лидер в коллективной стратегии. Формула успеха: идея-команда-реализация. Практикум. – Минск, 2004. – 120 с.
5. Руссу В.М., Боделан Р.Б., Тенюх К.М., Калашник В.І., Ангелов Г.В. Соціологія виховання управлінського персоналу / Під загред. проф. Г.В.Ангелова. – Одеса: СМІЛ, 2003.-308 с.
6. Танаев В.М., Карнаух И.И. Практическая психология управления. – М.: АСТ-ПРЕСС КНИГА, 2003. – 304 с.
7. Удальцова М.В., Аверченко Л.К. Социология и психология управления: практикум. – М.: ИИФРА, 1999.-180 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Психологія управління: навчальний посібник.
2. Робоча навчальна програма.
3. Опорні конспекти лекцій.
4. Зміст лекційного курсу.
5. Методичні рекомендації до практичних занять.
6. Методичні рекомендації до самостійної роботи.
7. Поточний тестовий контроль.
8. Зразки модульних контрольних робіт.
9. Бібліотека МНУ імені В.О.Сухомлинського
10. Web-сторінка (<http://mehmat.mnu.mk.ua/sp/zvp03>)
11. Електронний носій: диск (кафедра загальної та вікової психології)
12. Інтернет: <http://www.koob.ru>